

nieuwsbrief

LEGE BATTERIJEN? LEVER ZE IN!

› Nieuw lesmateriaal op www.batteryworld.nl

Ook dit schooljaar kunnen alle groepen weer aan de slag met uitdagende lessen over batterijen. Stibat heeft nieuw lesmateriaal ontwikkeld voor onder-, midden-, en bovenbouw. Het lesmateriaal is in pdf-formaat te downloaden op www.batteryworld.nl.

› Onderbouw (groep 1, 2 en 3)

Les 1 (30 minuten)

Kinderen bekijken verschillende soorten batterijen. Wat zijn de verschillen tussen de batterijen? Ook op het werkblad gaan de kinderen op zoek naar verschillen. Wie vindt de acht verschillen tussen twee tekeningen over batterijen?

Les 2 (30 minuten)

Tijd om te knutselen. De kinderen maken hun eigen batterijendoosje waar ze thuis de batterijen in verzamelen. De batterijenton op school dient als inspiratie.

› Middenbouw (groep 4 en 5)

Les 1 (45 minuten)

In groepjes maken de kinderen een kwartetspel over het verzamelen van batterijen. Ze bedenken zelf de deelonderwerpen en bijbehorende termen. Daarna werken ze het kwartet verder uit met plaatjes, foto's of tekeningen.

Les 2 (30 minuten)

Door een stripverhaal te maken, ontdekken de kinderen wat het belang is van het verzamelen van batterijen. Ze leggen een in stukken geknipt stripverhaal in de juiste volgorde waardoor er een logisch geheel ontstaat. Daarna kleuren ze het stripverhaal in.

› Bovenbouw (groep 6, 7 en 8)

Les 1 (45 minuten)

Kinderen leren dat de ingezamelde batterijen door Stibat naar de sorteerfabriek worden gebracht en dat de metalen die in de batterijen zitten opnieuw gebruikt worden. Daarna is het tijd om de hersenen te kraken. De kinderen lossen twee logigrammen - dat zijn logische puzzels - op. Deze hebben het verzamelen van batterijen op school als onderwerp.

Les 2 (60 minuten)

In deze les maken de kinderen zelf een werkende telegraaf. Door lichtsignalen in morse naar elkaar te seinen, kunnen kinderen boodschappen en begrippen naar elkaar sturen. In deze telegraaf zorgt een batterij voor de energie die nodig is om het lampje te laten branden.

Je hebt nodig: houten wasknijper, batterijhouder voor penlite, penlite, 2 punaises (zonder plastic dopje), isolatiedraad, fittinkje met lampje, schaar, schroevendraaier, stuk karton, dubbelzijdig plakband.

De telegraaf moet nu werken. Door op de wasknijper te drukken, gaat het lampje branden.

Nieuw: materialen voorgaande schooljaren blijven beschikbaar.

Als extra service blijven de materialen van voorgaande schooljaren beschikbaar op de site. Alle werkbladen en docentenkaarten vanaf schooljaar 2006-2007 zijn op www.batteryworld.nl te downloaden.

Nieuwe educatieve spellen

Op www.batteryworld.nl staan leuke digitale spelletjes met en over batterijen, die de kinderen op de computer kunnen spelen. Voor de onderbouw is er een nieuwe puzzel en een memoryspel. Kinderen kunnen een voorwerp ontdekken in het spel 'Verbind de punten'.

Voor de middenbouw zijn er drie nieuwe spellen: de Woordzoeker, de Kennisquiz en het Doolhof.

De bovenbouw kan zijn kennis testen met 'Welk-Woord-Waar?' Het taalspel BatterijenBabylonië en de Sudoku hebben een nieuwe inhoud gekregen.

U kunt de spellen downloaden en opslaan. Daarna doen ze het ook op een computer zonder internetverbinding.

› Op bezoek in het sorteercentrum

Ingezamelde batterijen worden volledig gerecycled. Met de metalen zoals nikkel, zink, zilver en staal die uit de batterijen worden gehaald kunnen weer nieuwe producten gemaakt worden. Maar omdat er veel verschillende batterijen zijn, zullen ze eerst gesorteerd moeten worden. Allereerst op soort, dus de blokjes worden gescheiden van de penlites en knoopcellen. Maar ook op chemische samenstelling. Het maakt nogal uit of je nikkel uit een batterij gaat halen, of zink bijvoorbeeld. Dat sorteren gebeurt in een speciaal sorteercentrum in Lelystad. Lekker centraal in Nederland.

Een hal vol bakken

Op de ochtend van ons bezoek aan het sorteercentrum staat de eerste hal helemaal vol bakken met de batterijenopbrengst van de afgelopen maand. Gewacht wordt op de gerechtsdeurwaarder die de maandelijkse trekking komt verrichten voor de actie met reis- en cadeaucheques.

Het is een indrukwekkend gezicht, zoveel volle bakken met zakjes waar batterijen inzitten. In sommige bakken zien we ook wat rommel dat door mensen in de inzamelton is gegooid. Zoals lege blikjes en zelfs een oude boterham. Dat doe je toch niet!

De batterijenopbrengst van de afgelopen maand.

Allerlei soorten batterijen door elkaar.

Sorteren

Nadat de gerechtsdeurwaarder de trekking heeft verricht, verwijderd een groepje mensen de zakjes. Nu gaan de batterijen het sorteerproces in. Dat gebeurt in een andere speciale hal. Hier wordt twee keer gesorteerd. Eerst gebeurt de voorsortering. Aan een lopende band halen medewerkers behalve bepaalde typen batterijen ook alle rommel ertussen uit.

Batterijen worden in de bunker gestort voor de tweede sortering.

Na de voorsortering: een grote bak met batterijen.

Het echte sorteren

Het is trouwens heel lawaaiig in deze hal. Dat komt door het geluid dat de transportbanden maken samen met het leegstorten van de bakken in de sorteermachine. Alle medewerkers dragen dan ook verplicht gehoorbescherming. Nu gaan de batterijen verder het sorteerproces in. Eerst gaan ze over een trillend rooster. Door de gaten vallen de knoopcellen in een speciale bak. Daar hoeft niemand meer wat aan te doen.

Vervolgens gaan de batterijen naar boven, waar medewerkers aan een lopende band ieder een eigen sortering maken. De ene pikt de alkalinebatterijen en de blokjes eruit, de andere weer de nikkel-cadmiumbatterijen. De gesorteerde batterijen worden in speciale trechters gegooid. Aan de onderkant daarvan vallen de gesorteerde batterijen in gele bakken. Er wordt op meer dan tien verschillende typen batterijen gesorteerd.

Medewerkers sorteren bepaalde typen batterijen uit de grote stroom.

Wat overblijft rolt van de band af en belandt in een grote witte 'big bag'. Steeds als deze vol is, wordt ze met een vorkheftruck weggehaald en op een pallet geplaatst: klaar voor transport. Ook de overige gesorteerde batterijen worden later in zo'n 'big bag' overgegooid.

Een vorkheftruck haalt de volle zak met gesorteerde batterijen op.

De gesorteerde batterijen gaan door de zwarte trechters naar de gele bakken.

Na het sorteren worden de batterijen naar gespecialiseerde recyclingbedrijven in West-Europa vervoerd. Het sorteercentrum in Lelystad kan 500.000 batterijen per dag aan.

› Scholen doneren de punten aan *Doe Een Wens*

“ WE HEBBEN AL ZO VEEL ”

Steeds meer scholen doneren hun punten aan de *Doe Een Wens Stichting Nederland*. Voor elke 20 punten die een school doneert, maakt Stibat € 5,- over naar de Stichting.

Om en om

Wie zijn deze scholen en waarom doen ze het? Stibat ging eens op onderzoek uit. “Ach waarom niet”, reageert Susanne Heideman van de *basisschool de Springschans* uit *Uithoorn* laconiek. “Toen ik van deze mogelijkheid hoorde, ben ik met het team gaan overleggen. Dat vond het een goed idee. Nu gaan we het om en om doen. De ene keer doneren we aan *Doe Een Wens*, de andere keer bestellen we weer materialen.” Ook *basisschool de Nijepoort* uit *Groenekan* paste het idee direct in. “We doen elk jaar iets voor een goed doel”, vertelt docent Van Montfoort. “En nu schakelen we daar de opbrengst van de batterijeninzameling bij in.”

Voor alle groepen

Leerkracht Judith Nederlof van de *Maranathaschool* te *Varsseveld* heeft het idee om aan een goed doel te doneren voorgelegd aan de kinderen. “Ik was naar iets op zoek wat voor alle groepen geschikt was”, vertelt ze. “De kinderen zelf gaven aan dat ze het een prachtig idee zouden vinden om iets te doen voor kinderen die ziek zijn. Dat vind ik erg ok!”

We hebben al zo veel

Het team van de *openbare basisschool Duiveland* in *Nieuwerkerk* heeft besloten om vanaf nu blijvend te doneren aan het goede doel. Het team motiveert deze keuze: “We zijn toch al zo rijk en hebben al heel veel spullen. Het is erg fijn om dingen te krijgen, maar het is misschien nog wel fijner om iets weg te geven. En dat doen we heel graag aan kinderen die in minder gezegende omstandigheden verkeren dan wij.”

De kracht van een wens

Doe Een Wens Stichting vervult de liefste wens van kinderen tussen 3 en 18 jaar met een levensbedreigende ziekte. Door het vervullen van een wens, wil *Doe Een Wens* blijdschap en kracht brengen in een moeilijke periode; even weg van ziekenhuis, behandeling en doktoren. Zo vervulde de Stichting de wens van de 8-jarige Thomas, die graag voor één dag astronaut wilde zijn.

Op zijn wensdag kreeg hij een echt astronautenpak aan en mocht hij met een speciaal privévliegtuig een paraboolvlucht meemaken. Thomas geniet er zichtbaar van. ‘Kijk, ik zie de wolken!’ En zo voelt hij zich ook: in de wolken. Helemaal als het vliegtuig aan de vrije val begint en Thomas gewichtloos door de ruimte zweeft. Gierend van de lach, wel vijf keer achter elkaar. Wat een feest. Niet alleen voor Thomas, maar ook voor zijn ouders. Een wens die het leven letterlijk lichter maakte. Een ervaring van groot gewicht!

Er zijn veel kinderen zoals Thomas. Kinderen met een levensbedreigende ziekte die onze steun verdienen. Helpt u ook mee? Spaar dan batterijen voor *Doe Een Wens*!

Meer informatie over *Doe Een Wens*:

www.doeeenwens.nl

Kinderen kunnen hier ook een spreekbeurtpakket downloaden.

› Jonge ondernemers besparen energie

“ WE WAREN HET EENS OVER HET GOEDE DOEL ”

De openbare basisschool De Keerkring in Dordrecht is een ondernemende school. In de bovenbouw hebben de kinderen verschillende eigen bedrijfjes. Zo zorgt het hoveniersbedrijf voor de planten en groenten in de schooltuin, het boekwinkeltje zorgt voor de schoolbibliotheek en de onderneming ‘de lekkerbekjes’ geeft informatie over gezonde voeding.

Tussen al deze bedrijvigheid runden Roy Wink en Corné Zuurmond, leerlingen uit groep 7, het afgelopen jaar het energiebedrijf. “We proberen zoveel mogelijk energie te besparen”, zegt Roy. “Dat doen we door tijdens de lessen een rondje door de school te maken. We doen de lichten uit in de gang en op de toiletten. In de pauze zetten we de digitale schoolborden uit. Dat zijn echte stroomvreters!”

Ook houden de twee jongens zich actief bezig met het verzamelen van batterijen. “Een paar keer per jaar houden we actief een inzamelactie. Dan roepen we iedereen op om batterijen in te leveren. Zelf maak ik maandelijks een ronde langs mijn familie en haal bij hen gebruikte batterijen op. Vorig jaar hebben we honderd kilo ingezameld.”

Het energiebedrijf mag een voorstel doen over wat er met de gespaarde punten gebeurt. De keuze viel op *Doe Een Wens*. “Daar waren de leraren en de leerlingen het unaniem over eens”, zegt Roy. “We vinden dit een heel mooi goed doel.”

› Hoe zat het ook alweer?

1 Waar mogen de kinderen batterijen vandaan halen?

De batterijen moeten afkomstig zijn uit de huishoudens van leerlingen en hun directe omgeving: familie, vrienden, burens. De batterijen mogen dus niet bij winkels worden weggehaald en ouders of anderen mogen geen batterijen van het werk aan leerlingen meegeven of zelf afgeven op school.

2 Welke batterijen mogen **niet** ingeleverd worden?

Batterijen die lekken of verroest zijn en accu's van auto's of motoren. Tevens zijn professionele batterijen en partijen batterijen van hetzelfde soort niet toegestaan. Al deze batterijen kunnen worden ingeleverd bij het milieupark van de gemeente. Zie ook de foto op de instructiekaart. Bent u de instructiekaart kwijt? U kunt hem downloaden van onze site.

3 Welke batterijen mogen **wel** ingeleverd worden?

Uitsluitend batterijen voor huishoudelijk gebruik (zoals penlite of andere staafbatterijen). Deze batterijen mogen maximaal 1 kilo wegen en moeten door de opening van de ton kunnen. Zie ook de foto op de instructiekaart.

4 Controle!

Stibat controleert of de ingezamelde batterijen voldoen aan de spelregels. Voor batterijen die daaraan niet voldoen, worden geen spaarpunten toegekend. Bij constatering van afwijkingen zullen wij dit melden om herhaling uit te sluiten.

5 Waar mogen de batterijen in worden verzameld?

De batterijen mogen uitsluitend in de speciaal ontworpen inzamelton van Stibat worden gedaan. Dozen en zakken zijn niet toegestaan. Zet de ton neer op een plek waar toezicht is. Hang de instructiekaart voor leerlingen duidelijk zichtbaar bij de ton.

6 Hoeveel inzameltonnen mogen er in de school staan?

Elke school mag één inzamelton voor batterijen hebben. Ook dependances van scholen mogen een ton hebben. In dat geval krijgt de dependance een eigen administratienummer. De gespaarde punten kunnen naar keuze op de dependance of het hoofdgebouw worden geboekt.

7 Wat doe ik als de inzamelton vol is?

Uw ton wordt jaarlijks door de ophaalservice op hun route geleegd. Mocht uw ton eerder vol zijn, geef dit dan door via 'mySchooltool' op onze website bij 'Ophalingen'. U kunt ook bellen met het gratis nummer 0800 022 5001. Binnen 14 dagen worden de batterijen bij u opgehaald. Wilt u batterijen nog voor een vakantie laten ophalen? Bel dan minimaal 2 weken van tevoren.

8 Ik ben mijn administratienummer kwijt.

Vraag het op bij Stibat via 0800 022 5001.

9 Hoeveel punten heeft onze school al gespaard?

Per 1 kilo opgehaalde batterijen ontvangt u 1 punt. Let op! Alleen voor het gewicht van toegestane batterijen krijgt u punten toegekend. Via 'mySchooltool' kunt u na inloggen altijd uw actuele puntensaldo inzien.

10 Onze school wil de punten inwisselen. Maar waarvoor?

In de online catalogus op onze website kunt u de artikelen waarvoor u kunt sparen bekijken. Bij elk artikel staat het benodigde aantal punten. Na inloggen op 'mySchooltool' kunt u direct bestellen. U kunt alleen artikelen bestellen die vermeld staan in de catalogus.

Deze spelregels gelden voor alle scholen. Uitzonderingen zijn niet mogelijk.

Heeft u wijzigingen zoals een ander telefoonnummer, adres of contactpersoon? Geef dat dan s.v.p. door via 'mySchooltool'.

› Inzamelcijfers

MAAND

KILO

April 2009

14.944

Mei 2009

11.242

Juni 2009

31.975

Juli 2009

7.111

Augustus 2009

2.903

September 2009

18.342

TOTAAL

86.517

› Inloggen op 'mySchooltool'

De scholenwebsite www.batteryworld.nl is uitgebreid en biedt een grotere digitale service. Uw school kan via 'mySchooltool' diverse praktische zaken regelen zoals: puntensaldo inzien, wijzigingen doorgeven, melden dat de inzamelton vol is. Tevens kunt u overzichten van bestellingen inzien en de bestelling volgen of nakijken wanneer Stibat de tonnen bij uw school heeft geleegd en hoeveel kilo daarbij is opgehaald.

Op verschillende plekken op de website kunt u inloggen. Dit gaat heel simpel door middel van het invullen van uw administratienummer en postcode.

Ook het bestellen van artikelen met de gespaarde punten is veranderd. Het is nu volledig geautomatiseerd. U hoeft dus niet meer elke keer de adresgegevens in te vullen, want u bent ingelogd. Tevens kunt u, indien van toepassing, een ander afleveradres invullen en aangeven wanneer de school gesloten is (bv. vakantie). Omdat het systeem gekoppeld is aan het aantal gespaarde punten, is het niet meer mogelijk te bestellen als er onvoldoende punten zijn gespaard.

› Colofon

Lege batterijen? Lever ze in!
is een project van:
Stibat
Postbus 719
2700 AS Zoetermeer
t 0800 022 5001
e info@stibat.nl
www.legebatterijen.nl
www.batteryworld.nl

Realisatie
PODIUM Bureau voor
educatieve communicatie bv
Tekst
Anna Groot
Vormgeving
Koningsberger & van Duijnhoven
Drukwerk
TDS printmaildata

